

ANALYSIS OF BASIC SAFETY REQUIREMENTS FOR AGRICULTURAL MACHINES IN SCOPE OF THE NEW MACHINERY DIRECTIVE

Summary

European Parliament amended a directive of new approach, fundamental for agricultural machines – machinery directive 98/37/EC. New directive 2006/42/EC has to become applicable in EU Member States from 29th December 2009. The amendment involves essential changes - legal, concerning a scope of application, as well as basic safety requirements. In the publication there are presented fundamental principles of the new directive and results of the most important changes analysis in agricultural machines point of view.

ANALIZA ZASADNICZYCH WYMAGAŃ BEZPIECZEŃSTWA DLA MASZYN ROLNICZYCH W ŚWIETLE NOWEJ DYREKTYWY MASZYNOWEJ

Streszczenie

Parlament Europejski znowelizował podstawową dla maszyn rolniczych dyrektywę nowego podejścia – dyrektywę maszynową 98/37/WE. Nowa dyrektywa 2006/42/WE musi wejść w życie w Państwach Członkowskich UE od dnia 29 grudnia 2009 r. Nowelizacja obejmuje istotne zmiany, zarówno prawne, zakresu stosowania, jak i zasadniczych wymagań bezpieczeństwa. W publikacji przedstawiono podstawowe założenia nowej dyrektywy oraz wyniki analizy najważniejszych – z punktu widzenia maszyn rolniczych – zmian.

1. Wprowadzenie

Od 1998 roku podstawowym aktem prawnym Unii Europejskiej, obowiązującym dla maszyn jest dyrektywa maszynowa (MD) **98/37/WE**, tj. dyrektywa 98/37/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 22 czerwca 1998 r. o zbliżeniu prawa Państw Członkowskich, dotyczącego maszyn, zmieniona dyrektywą 98/79/WE [1].

Od dnia wejścia Polski do Unii Europejskiej, tj. od dnia 1 maja 2004 r., w Polsce obowiązuje implementacja tej dyrektywy do prawa krajowego, tj. rozporządzenie Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 10 kwietnia 2003 r. w sprawie zasadniczych wymagań dla maszyn i elementów bezpieczeństwa [2], znowelizowane rozporządzeniem Ministra Gospodarki z dnia 20 grudnia 2005 r. [3].

Po przeszło pięciu latach pracy ekspertów UE nad nowelizacją dyrektywy 98/37/WE, Parlament Europejski i Rada Unii Europejskiej przyjęły znowelizowaną dyrektywę maszynową (MD), oznaczoną numerem **2006/42/WE**. Jest to dyrektywa 2006/42/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 17 maja 2006 r. w sprawie maszyn [4]. Tekst dyrektywy opublikowano w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej Dz. U. WE L 157.

Dyrektywa ta jeszcze nie została wdrożona do prawa krajowego.

Celem nowelizacji dyrektywy maszynowej było:

- 1) zapewnienie większego oddziaływania prawnego, zmierzającego do ograniczenia kosztów społecznych dużej liczby wypadków powodowanych bezpośrednio przez użytkowanie maszyn (ten aspekt szczególnie podkreślono w preambule nowej dyrektywy);
- 2) ułatwienie stosowania postanowień dyrektywy, przez:
 - zwiększenie przejrzystości (zwłaszcza zakresu dyrektywy),

- wyraźne zaznaczenie granic pomiędzy dyrektywą maszynową, a innymi dyrektywami (chodzi tu o dyrektywę niskonapięciową oraz dyrektywę dźwigową),
 - uszczegółowienie zasadniczych wymagań;
- 3) uwzględnienie postępu techniki oraz postępu normalizacji w obszarze maszyn.

Dyrektywa maszynowa jest podstawową dyrektywą, zawierającą zasadnicze wymagania bezpieczeństwa, stosowaną w obligatoryjnej procedurze oceny zgodności maszyn rolniczych (w systemie oceny zgodności, obowiązującym w Polsce od dnia 1 maja 2004 r.). Z tego względu istotne jest dokładne poznanie wprowadzonych w dyrektywie zmian, w celu przygotowania się do ich wdrożenia. Dotyczy to zarówno producentów maszyn rolniczych, jak i jednostek uczestniczących w ocenie zgodności tych maszyn (laboratoriów badawczych, jednostek certyfikujących) oraz jednostek uczestniczących w nadzorze rynku.

2. Ważne terminy

Terminy związane z przyjęciem, wdrożeniem oraz obowiązywaniem postanowień nowej dyrektywy maszynowej są następujące:

- 1) decyzja Parlamentu Europejskiego i Rady Unii Europejskiej w sprawie opinii i stanowiska, dotyczącego przyjęcia dyrektywy 2006/42/WE – 25 kwietnia 2006 r.,
- 2) zatwierdzenie dyrektywy 2006/42/WE przez Parlament Europejski i Radę Unii Europejskiej – 17 maja 2006 r.,
- 3) opublikowanie dyrektywy 2006/42/WE – 9 czerwca 2006 r.,
- 4) wejście w życie dyrektywy 2006/42/WE – 29 czerwca 2006 r.,
- 5) wydanie przez Państwa Członkowskie aktów krajowych, implementujących dyrektywę do prawa krajowego – do dnia 29 czerwca 2008 r.,

6) obowiązywanie nowych krajowych aktów prawnych w Państwach Członkowskich – od dnia 29 grudnia 2009 r.

Z punktu podmiotów, których dotyczy dyrektywa maszynowa, niezwykle istotne jest to, że krajowe akty prawne, wdrażające dyrektywę w poszczególnych krajach członkowskich UE, mają obowiązywać dopiero od dnia 29 grudnia 2009 r. Państwa Członkowskie, a zatem i Polska, mają więc jeszcze przeszło 2 lata na przygotowanie się do stosowania nowych postanowień i wymagań. Jest to sytuacja nieporównywalnie korzystniejsza od sytuacji z 2004 roku, w której Polska – jako nowy członek Unii Europejskiej – musiała wdrożyć do stosowania przepisy dyrektyw UE (w tym dyrektywy maszynowej 98/37/WE) niemal z dnia na dzień.

W okresie przejściowym, tzn. do dnia 28 grudnia 2009 roku obowiązuje nadal dotychczasowa dyrektywa 98/37/WE. Tak długi okres przejściowy wynika z dużego zakresu i obszerności zmian nowelizacyjnych. Dla porównania można dodać, że okres wdrożenia nowej dyrektywy niskonapięciowej LVD 2006/95/WE (nowelizującej dyrektywę 73/23/WE), od daty zatwierdzenia do daty wejścia w życie wynosił niewiele ponad 20 dni, a do daty wejścia w życie aktu krajowego – 9 miesięcy).

3. Konstrukcja formalna dyrektywy 2006/42/WE

Nowa dyrektywa maszynowa 2006/42/WE, jako akt prawny, składa się z treści głównej aktu oraz z załączników. Treść główna dyrektywy obejmuje:

Wstęp;

Artykuł 1 – Zakres;

Artykuł 2 – Definicje;

Artykuł 3 – Odniesienie do dyrektyw szczegółowych;

Artykuł 4 – Nadzór rynku;

Artykuł 5 – Wprowadzenie do obrotu i oddanie do użytku;

Artykuł 6 – Swoboda przepływu;

Artykuł 7 – Domniemanie zgodności i normy zharmonizowane;

Artykuł 8 – Środki szczególne;

Artykuł 9 – Środki szczególne dla maszyn potencjalnie niebezpiecznych;

Artykuł 10 – Procedura kwestionowania normy zharmonizowanej;

Artykuł 11 – Klauzula ochronna;

Artykuł 12 – Procedury oceny zgodności maszyn;

Artykuł 13 – Procedura dotycząca maszyny nieukończonej;

Artykuł 14 – Jednostki notyfikowane;

Artykuł 15 – Instalacja i używanie maszyny;

Artykuł 16 – Oznakowanie CE;

Artykuł 17 – Niezgodność oznakowania;

Artykuł 18 – Poufność;

Artykuł 19 – Współpraca między Państwami Członkowskimi;

Artykuł 20 – Środki odwoławcze;

Artykuł 21 – Rozpowszechnianie informacji;

Artykuł 22 – Komitet;

Artykuł 23 – Sankcje;

Artykuł 24 – Zmiana dyrektywy 95/16/WE (dźwigowej);

Artykuł 25 – Uchylenie (dyrektywy 98/37/WE);

Artykuł 26 – Wprowadzenie w życie;

Artykuł 27 – Derogacja;

Artykuł 28 – Wejście w życie;

Artykuł 29 – Adresaci.

Załączniki do dyrektywy zawierają postanowienia o równorzędym z treścią główną statusie prawnym. Są to:

Załącznik I – Zasadnicze wymagania w zakresie ochrony zdrowia i bezpieczeństwa odnoszące się do projektowania i wykonywania maszyn;

Załącznik II – Deklaracje (deklaracja zgodności WE dla maszyn i deklaracja włączenia maszyny nieukończonej – ich treść i przechowywanie);

Załącznik III – Oznakowanie CE;

Załącznik IV – Kategorie maszyn, do których ma zastosowanie jedna z procedur określonych w art.12 ust.3 i 4 (wykaz maszyn szczególnie niebezpiecznych);

Załącznik V – Orientacyjny wykaz elementów bezpieczeństwa, o których mowa w art.2 lit.c);

Załącznik VI – Instrukcja montażu maszyny nieukończonej;

Załącznik VII – Dokumentacja techniczna maszyny i maszyny nieukończonej;

Załącznik VIII – Ocena zgodności połączona z kontrolą wewnętrzną w fazie wytwarzania maszyny;

Załącznik IX – Badanie typu WE;

Załącznik X – Pełne zapewnienie jakości;

Załącznik XI – Minimalne kryteria, jakie powinny zostać wzięte pod uwagę przez Państwa Członkowskie przy notyfikowaniu jednostek;

Załącznik XII – Tabela korelacji (z dyrektywą 98/37/WE).

4. Korelacja postanowień dyrektyw 98/37/WE i 2006/42/WE

Formalna korelacja dotychczasowej i nowej dyrektywy maszynowej została przedstawiona w załączniku XII dyrektywy 2006/42/WE w tzw. tabeli korelacji. Ze względu na jej obszerność (9 stron formatu A4) przedstawiono tylko fragmenty (tab. 1).

Zmiany istotne dla maszyn rolniczych oraz ich producentów, a także dla jednostek działających w obszarze oceny zgodności i nadzoru tych maszyn nastąpiły zarówno w części głównej dyrektywy, jak i w postanowieniach zawartych w załącznikach.

W części głównej dyrektywy zmieniono, rozszerzono lub uzupełniono przepisy zawarte w artykułach 1 – 5, 10, 12 i 15 oraz dopisano nowe przepisy, np. art. 8, 9, 13, 18 i 24.

Zwiększono liczbę załączników do dyrektywy (z dziewięciu na dwanaście). Uległy także zmianie lub rozszerzeniu wymagania zasadnicze dla maszyn (załącznik I dyrektywy), wymagania dotyczące deklaracji (załącznik II), wykaz maszyn szczególnie niebezpiecznych (załącznik IV), wykaz elementów bezpieczeństwa, objętych dyrektywą (załącznik V). Dodano wymagania dotyczące instrukcji montażu i dokumentacji technicznej maszyny nieukończonej (załączniki VI i VII) oraz postanowienia dotyczące kontroli wewnętrznej w fazie wytwarzania maszyny i pełnego zapewnienia jakości (załączniki VIII i X).

W dalszych częściach niniejszej publikacji omówiono wyniki analizy zmian zakresu dyrektywy oraz zasadniczych wymagań bezpieczeństwa, istotnych dla maszyn rolniczych.

Tab. 1. Tabela korelacji dyrektywy 98/37/WE i 2006/42/WE (fragmenty)
 Table 1. Table of directives 98/37/EC and 2006/42/EC correlation (fragments)

Dyrektywa 98/37/WE	Dyrektywa 2006/42/WE
Artykuł 1 ust.1	Artykuł 1 ust.1
Artykuł 1 ust.2 lit. a)	Artykuł 1 ust.2 lit. a) i b)
–	Artykuł 8
Artykuł 14	–
–	Artykuł 18
Artykuł 16	Artykuł 29
Załącznik I sekcja 1.1.2 lit. d)	Załącznik I sekcja 1.1.6
Załącznik I sekcja 1.2.4 ust. 1-3	Załącznik I sekcja 1.2.4.1
Załącznik I sekcja 1.2.4 ust. 4-6	Załącznik I sekcja 1.2.4.3
Załącznik I sekcja 1.7.1	Załącznik I sekcja 1.7.1.2
Załącznik I sekcja 3.2.1	Załącznik I sekcja 1.1.7 i 3.2.1
Załącznik II część A i B	Załącznik II część 1 sekcja A
–	Załącznik VIII
–	Załącznik X
Załącznik VII sekcja 6	Załącznik XI sekcja 6
Załącznik VII sekcja 7	Załącznik XI sekcja 7

5. Istotne zmiany zakresu dyrektywy

Zmiany zakresu stosowania dyrektywy maszynowej wynikają zarówno z nowelizacji artykułu „Zakres” dyrektywy (artykuł 1 dyrektywy 2006/42/WE), jak i z uszczegółowienia definicji (artykuł 2). Podsumowując wyniki analizy stosownych postanowień obecnej i nowej dyrektywy, stwierdza się, że dla maszyn rolniczych i podobnych istotne są następujące zmiany:

1) dyrektywa 2006/42/WE obejmuje po raz pierwszy:

- dźwigi budowlane, przeznaczone do podnoszenia osób,
- podnośniki, których maksymalna prędkość nie przekracza 0,15 m/s,
- przenośne maszyny montażowe i inne udarowe, uruchamiane za pomocą naboju (np. pistolety do wstrzeliwania kołków),
- urządzenia elektryczne (szczegółowo wykluczono tylko 6 grup sprzętu, jako podlegającego wyłącznie dyrektywie niskonapięciowej, tj. elektryczny sprzęt do użytku domowego, sprzęt audio-video, sprzęt informatyczny, podstawowe urządzenia biurowe, bezpieczniki i wyłączniki oraz silniki elektryczne),
- wydodrębnione odłączalne urządzenia do mechanicznego przenoszenia napędu (np. wały przegubowo-teleskopowe) i oddzielnie osłony tych urządzeń (do-

tychczas były „osłony wraz z odłączalnymi wałami napędowymi”);

2) elementy bezpieczeństwa, objęte dyrektywą maszynową, zostały wymienione z większą szczegółowością, a ich wykaz został rozszerzony, np. włączono:

- osłony odłączalnych mechanicznych wałów napędowych,
- zawory z dodatkowymi środkami do wykrywania uszkodzeń, przeznaczone do sterowania niebezpiecznymi ruchami maszyny,
- instalacje wyciągowe do usuwania zanieczyszczeń emitowanych przez maszyny,
- osłony i urządzenia ochronne zaprojektowane w celu ochrony osób przed częściami ruchomymi układów roboczych maszyn,
- urządzenia monitorujące do kontroli obciążenia i przemieszczania w maszynach podnoszących,
- systemy ograniczające, mające za zadanie utrzymanie osób w siedziskach,
- urządzenia do zatrzymywania awaryjnego,
- układy do rozładowywania ładunków elektrostatycznych, zapobiegające gromadzeniu się potencjalnie niebezpiecznych ładunków elektrostatycznych,
- ograniczniki energii i urządzenia nadmiarowe, o których mowa w załączniku I sekcje 1.5.7, 3.4.7 i 4.1.2.6,
- układy i urządzenia zmniejszające emisję hałasu i drgań,
- oburęczne urządzenia sterujące,
- elementy składowe maszyn zaprojektowanych do podnoszenia lub opuszczania osób pomiędzy różnymi przystankami (w tym maszyn z nożycowymi układami podnoszenia) (tu wykaz siedmiu rodzajów urządzeń ochronnych, np. ograniczniki prędkości, zderzaki);

3) jednoznacznie włączono i zdefiniowano maszyny nieukończone (jako „zespół, który jest prawie maszyną, ale nie może samodzielnie służyć do konkretnego zastosowania. Układ napędowy jest maszyną nieukończoną. Jedynym przeznaczeniem maszyny nieukończonej jest włączenie do lub połączenie z inną maszyną lub inną maszyną nieukończoną lub wyposażeniem, tworząc w ten sposób maszynę, do której ma zastosowanie niniejsza dyrektywa”).

6. Istotne zmiany wymagań zasadniczych w odniesieniu do maszyn rolniczych

Zmiany wymagań zasadniczych dyrektywy maszynowej generalnie polegają na uszczegółowieniu tych wymagań oraz ich rozszerzeniu o aspekty ergonomii i wymagania wynikające z rozwoju techniki.

Analiza porównawcza wymagań zasadniczych aktualnej dyrektywy maszynowej 98/37/WE i znolizowanej dyrektywy 2006/42/WE (załączniki I obu dyrektyw), wykazała, że dla maszyn rolniczych i podobnych istotne są następujące zmiany:

- 1) rozszerzono definicje pojęć stosowanych dla potrzeb zasadniczych wymagań;
- 2) dodano jednoznaczne wymagania dla oceny ryzyka, której przeprowadzenie należy do obowiązków producenta lub jego upoważnionego przedstawiciela (dodano m.in. opis iteracyjnego procesu oceny ryzyka i zmniejszania ryzyka);
- 3) sformułowano bardziej jednoznaczne wymagania dotyczące zasad bezpieczeństwa kompleksowego;
- 4) wymagania w obszarze ergonomii zostały rozszerzone i ujęte bardzo szczegółowo (w wymaganiach ogólnych,

- dotyczących wszystkich maszyn, a nie tylko tych przemieszczających się, dodano wymagania w zakresie ergonomii, stanowiska operatora i siedziska);
- 5) uszczegółowiono wymagania dotyczące stateczności maszyn;
 - 6) uszczegółowiono wymagania dotyczące ochrony przed ruchomymi częściami, związanymi z procesem technologicznym (układem roboczym maszyny);
 - 7) dodano szczegółowe wymagania dla ruchomych osłon blokujących, sprzężonych z urządzeniem blokującym i z zabezpieczeniem blokady urządzeniem ryglującym lub bez;
 - 8) uszczegółowiono wymagania dotyczące emisji hałasu, drgań, promieniowania oraz materiałów i substancji niebezpiecznych przez maszynę;
 - 9) uszczegółowiono wymagania dotyczące ochrony przed ryzykiem związanym z poślizgnięciem się, potknięciem lub upadkiem;
 - 10) dodano wymagania dotyczące ochrony przed skutkami wyładowań atmosferycznych;
 - 11) uszczegółowiono wymagania dotyczące informacji i ostrzeżeń umieszczonych na maszynie oraz jej oznakowania;
 - 12) uszczegółowiono wymagania dotyczące instrukcji obsługi maszyny;
 - 13) uszczegółowiono wymagania dotyczące maszyn przenośnych trzymany w ręku lub prowadzonych ręcznie oraz dodano wymagania dla przenośnych maszyn udarowych, montażowych i innych;
 - 14) wymagania dotyczące oświetlenia w maszynach przemieszczających się przeniesiono do wymagań dotyczących wszystkich maszyn;
 - 15) w wymaganiach dotyczących sterowania maszynami przemieszczającymi się, dodano szczegółowe wymagania dotyczące zdalnego sterowania;
 - 16) uszczegółowiono wymagania dotyczące przenoszenia mocy z maszyny samobieżnej (lub ciągnika) do maszyny napędzanej (zwłaszcza w zakresie odłączalnych urządzeń do przenoszenia napędu);
 - 17) uszczegółowiono wymagania dotyczące działania sygnałów ostrzegawczych dla maszyn przemieszczających się;
 - 18) uszczegółowiono wymagania dla maszyn przemieszczających się, dotyczące niezbędnych w instrukcji obsługi informacji o poziomie emitowanych przez maszynę drgań;
 - 19) w wymaganiach dotyczących ochrony przed zagrożeniami związanymi z podnoszeniem, dodano nowe wymagania dla maszyn obsługujących stałe przystanki (w tym dla maszyn z podnoszącymi układami nożycowymi);
 - 20) uszczegółowiono wymagania dotyczące instrukcji obsługi osprzętu i maszyn do podnoszenia;
 - 21) rozszerzono i uszczegółowiono wymagania dla maszyn do podnoszenia osób.

7. Normy zharmonizowane w świetle zmiany dyrektywy maszynowej

Rodzaj i zakres zmian dokonanych w dyrektywie maszynowej, szczególnie zmian w zasadniczych wymaganiach, powoduje, że istnieje konieczność weryfikacji i dostosowania norm zharmonizowanych z tą dyrektywą.

Należy więc spodziewać się, że równolegle z terminami wdrożenia nowej dyrektywy 2006/42/WE, podjęte zostaną prace normalizacyjne, związane z przystosowaniem norm zharmonizowanych z dyrektywą do nowych wymagań. W znowelizowanej dyrektywie podkreślono bowiem znaczenie norm zharmonizowanych dla stosowania zasady domniemania zgodności z dyrektywą (artykuł 7 dyrektywy) oraz rozstrzygające ich znaczenie dla wyboru właściwej procedury oceny zgodności dla maszyn szczególnie niebezpiecznych, wymienionych w załączniku IV dyrektywy (artykuł 9 dyrektywy). Zakres tych prac będzie bardzo duży – obszar harmonizacji z dyrektywą maszynową obecnie obejmuje 725 norm.

Jeśli mowa o normach zharmonizowanych, należy dodać, że istnieją przypadki szczególne, związane z wycofaniem przez Komisję Europejską odniesienia normy do dyrektywy (wycofaniem uznania jej jako zharmonizowanej z dyrektywą) lub z warunkowym jej odniesieniem do dyrektywy (zachowanie statusu normy zharmonizowanej pod warunkiem uwzględnienia dodatkowych wymagań). Przypadki takie spowodowane są rewizją wymagań normy, w wyniku uznania sprzeciwu do odniesienia normy. Sprzeciw wniesiony może być przez Państwo Członkowskie, które w uzasadniony sposób dowiedzie, że konkretne rozwiązanie techniczne przedstawione w normie (wymaganie/wymagania normy) nie gwarantuje wystarczająco wysokiego poziomu bezpieczeństwa w rozumieniu dyrektywy i w związku z tym nie jest możliwe zastosowanie zasady domniemania zgodności. Sprzeciwy takie wnoszone są z reguły w konsekwencji zaistnienia groźnego wypadku, powtarzających się wypadków przy użytkowaniu wyrobu zgodnego z normą lub w przypadku ewidentnej wady normy. Komisja Europejska po uwzględnieniu wszystkich właściwych aspektów prawnych i technicznych, uznając problem za istotny, wydaje stosowną decyzję lub opinię i publikuje ją najczęściej (podobnie jak dyrektywy oraz odniesienia norm do dyrektyw) w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej. Może to być np.:

- a) decyzja o wycofaniu odniesienia normy do dyrektywy,
- b) decyzja o niepublikowaniu odniesienia normy do dyrektywy,
- c) decyzja o publikacji normy z ostrzeżeniem (zastrzeżeniem odniesienia),
- d) opinia Komisji Europejskiej, tzw. Klauzula bezpieczeństwa (decyzja o zachowaniu odniesienia normy jako zharmonizowanej, ale z koniecznością uwzględniania dodatkowo Klauzuli bezpieczeństwa, stanowiącej np. uzupełnienie wymagań normy).

Ogłoszone w ostatnim okresie decyzje, dotyczące norm mających zastosowanie w maszynach rolniczych i podobnych, są następujące:

- klauzula bezpieczeństwa do normy zharmonizowanej EN 836:1997 [5] z dyrektywą 98/37/WE (opinia Komisji Europejskiej nr MD-2003-83, wnosząca wymóg dodatkowych badań uchylnych osłon kosiarek trawnikowych),
- decyzja o niepublikowaniu odniesienia normy EN 13683:2003 [6] do dyrektywy 98/37/WE (decyzja nr 2006/732/WE, uznająca określone w normie wymagania dotyczące zapobiegania dostępowi do ostrzy tnących rozdrabniaczy za wadliwe i niewystarczające),
- decyzja o niepublikowaniu odniesienia normy EN-ISO 14122-4:2004 [7] do dyrektywy 98/37/WE (decyzja nr 2006/733/WE, uznająca m.in. wskazane w normie roz-

wiązanie techniczne ogranicznika upadków z drabin za wadliwe i niewystarczające),

- decyzja o niepublikowaniu odniesienia normy EN-ISO 4254-1:2005 [8] do dyrektywy 98/37/WE (normą zharmonizowaną pozostaje nadal norma EN 1553:1999 [9], mimo, że z punktu widzenia normalizacji została zastąpiona normą EN-ISO 4254-1:2005).

Podmiot stosujący normę zharmonizowaną do projektowania, wykonania lub oceny zgodności maszyny, powinien zatem śledzić na bieżąco informacje o decyzjach Komisji Europejskiej i uwzględniać je w odniesieniu do wymagań zasadniczych dyrektywy. Źródłem informacji o decyzjach Komisji Europejskiej, oprócz Dziennika Urzędowego WE, są także strony internetowe Komisji Europejskiej oraz polskiego Ministerstwa Gospodarki.

8. Konsekwencje nowelizacji dyrektywy – podsumowanie

- 8.1. Nowelizacja dyrektywy maszynowej ułatwi rozstrzygnięcie wątpliwości oraz problemów, związanych z prawidłowym zakwalifikowaniem maszyny lub urządzenia do właściwej dyrektywy.
- 8.2. Nowe postanowienia dyrektywy maszynowej precyzyjniej określają obowiązki producenta w zakresie kontroli wewnętrznej w toku produkcji oraz pełnego zapewnienia jakości, a także uszczelniają system nadzoru rynku.
- 8.3. Zmienione i nowe wymagania zasadnicze dyrektywy podwyższają spodziewany poziom bezpieczeństwa maszyn, w związku z czym będą musiały być szczegółowo przeanalizowane przez konstruktorów i producentów maszyn oraz uwzględnione w ich projektowaniu i produkcji.
- 8.4. Nowelizacja wymagań zasadniczych dyrektywy wymagać będzie nowego podejścia do oceny zgodności maszyn, w tym niezbędna będzie częściowa zmiana programu (zakresu) badań typu WE.
- 8.5. Nowelizacja ta stanowi jednocześnie wyzwanie dla Komitetów Normalizacyjnych (przeгляд, rewizja i dostosowanie norm zharmonizowanych, opracowanie nowych norm).
- 8.6. Analizując zmiany wymagań zasadniczych, można dojść do wniosku, że zostało zrewidowane – przy-

najmniej częściowo – pojęcie tzw. nowego podejścia (w zakresie jego dotychczasowej skuteczności).

Literatura

- [1] Dyrektywa 98/37/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 22 czerwca 1998 r. o zbliżeniu prawa Państw Członkowskich, dotyczącego maszyn, zmieniona dyrektywą 98/79/WE (Dz.U. WE L 207 i 331)
- [2] Rozporządzeniem Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 10 kwietnia 2003 r. w sprawie zasadniczych wymagań dla maszyn i elementów bezpieczeństwa (Dz.U. nr 91, poz.858)
- [3] Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 20 grudnia 2005 r. w sprawie zasadniczych wymagań dla maszyn i elementów bezpieczeństwa (Dz.U. nr 259, poz.2170)
- [4] Dyrektywa 2006/42/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 17 maja 2006 r. w sprawie maszyn (Dz.U. WE L 157)
- [5] EN 836:1997 Garden equipment – Powered lawnmowers – Safety
Wydanie polskie PN-EN 836:2001 Maszyny ogrodnicze – Kosiarki trawnikowe silnikowe – Wymagania dotyczące bezpieczeństwa
- [6] EN 13683:2003 Garden equipment – Integrally powered shredders/chippers - Safety
Wydanie polskie PN-EN 13683:2005 Maszyny ogrodnicze – Rozdrabniacze silnikowe - Bezpieczeństwo
- [7] EN-ISO 14122-4:2004 Safety of machinery – Permanent means of access to machinery – Part 4: Fixed ladders
Wydanie polskie PN-EN ISO 14122-4:2006 Bezpieczeństwo maszyn – Stałe środki dostępu do maszyn – Część 4: Drabiny stałe
- [8] EN-ISO 4254-1:2005 Agricultural machinery – Safety – Part 1: General requirements
Wydanie polskie PN-EN ISO 4254-1:2006 Maszyny rolnicze – Bezpieczeństwo – Część 1: Wymagania ogólne
- [9] EN 1553:1999 Agricultural machinery – Agricultural self-propelled, mounted, semi-mounted and trailer machines – Common safety requirements
Wydanie polskie PN-EN 1553:2002 Maszyny rolnicze – Maszyny rolnicze samobieżne, zawieszane, półzawieszane i przyczepiane – Wymagania wspólne dotyczące bezpieczeństwa.